

AD-108

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Sociology

(Social Demography)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્રનો અર્થ સમજાવી, તેના વિષયવસ્તુની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર એટલે શું ? તેના મહત્વની ચર્ચા કરો.

2. રાષ્ટ્રની વસ્તીની સંપૂર્ણ ગણતરી મુદ્દાસર સમજાવો. **14**

અથવા

વસ્તી ગણતરી એટલે શું ? તેના સામાજિક સંશોધનના સંદર્ભમાં વસ્તી ગણતરીનાં મહત્વની ચર્ચા કરો.

3. ભારતમાં સાક્ષરતા દરમાં જેન્ડર તફાવત દૂર કરવા થયેલા સરકારી પ્રયાસો આલેખો. **14**

અથવા

નિરક્ષરતાનો અર્થ સમજાવી, તેના કારણોની ચર્ચા કરો.

4. ભારતમાં વસ્તીનીતિને વિગતે સમજાવો. **14**

અથવા

વૃદ્ધાવસ્થાનો અર્થ સમજાવી, વૃદ્ધજનોની સમસ્યાઓ વિગતે ચર્ચો.

5. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) ડેમોગ્રાફી શબ્દની રચના _____ શબ્દથી થઈ છે. (ગ્રીક, યુરોપીયન, ફ્રેંચ)
- (2) ગુઈલોર્ડ ડેમોગ્રાફી શબ્દનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ _____ સાલમાં કર્યો.
[1655, 1755, 1855]
- (3) માનવી વસ્તીના વાઈટલ સ્ટેટીસ્ટીક્સનો ટેકનિકલ અભ્યાસ _____ એ સમજાવ્યો છે.
[હોસર અને ડંકન, ફાંક લોરીમોર, એચ. સ્ટેનફોર્ડ]
- (4) રોબર્ટ માલ્થસે _____ સાલમાં વસ્તીવૃદ્ધિનો સિદ્ધાંત આપ્યો.
[1630, 1730, 1830]
- (5) _____ લોકો ભારતમાં હજુ આજે પણ ગરીબીની રેખા નીચે જીવે છે.
[17%, 27%, 37%]
- (6) વસ્તીગણતરી એ _____ કક્ષાની પૂર્ણ ગણતરી છે.
[રાજ્ય, દેશ, આંતરરાષ્ટ્રીય]
- (7) _____ ની સાલમાં ભારતે કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમ અમલમાં મૂક્યો.
[1951, 1952, 1953]

(બ) જોડકાં જોડો :

7

(1) વસ્તીશાસ્ત્ર	(a) 2003
(2) જન્મદર-મૃત્યુદર	(b) 1976
(3) નિરક્ષરતા નિવારણ	(c) 1990
(4) વિશ્વ સાક્ષરતા વર્ષ	(d) કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમ
(5) રાષ્ટ્રીય વસ્તીનીતિ	(e) રાષ્ટ્રીય સાક્ષરતા મિશન
(6) રાષ્ટ્રીય યુવાનીતિ	(f) વસ્તીના બંધારણનો અભ્યાસ
(7) કુટુંબ કલ્યાણ કાર્યક્રમ	(g) વસ્તીના અભ્યાસ સાથે સંબંધ

Seat No. : _____

AD-108

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Sociology

(Social Demography)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain the meaning of Social Demography. Discuss its subject-matter. **14**

OR

What is Social Demography ? Discuss its importance.

2. Explain in detail complete Census of country. **14**

OR

What is Census ? Discuss the importance of Census in the context of Social Research.

3. Narrate the steps taken by the Government to remove Gender difference in Literacy rate of India. **14**

OR

Explain the meaning of illiteracy and discuss causes of illiteracy.

4. Explain in detail the population policy in India. **14**

OR

Explain the meaning of old age and discuss in detail the problems of old-aged people.

5. (a) Fill in the blanks :

7

- (1) The word “Demography” is originated from the _____ word.
[Greek, European, French]
- (2) Guilord used the Word “Demography” for the first time in the year _____.
[1655, 1755, 1855]
- (3) _____ has explained the technical study of the vital statistics of the human race.
[Hosir and Dankan, Frank Lorimoar, H. Stenford]
- (4) Robert Malthus gave the theory of the population growth in the year _____.
[1630, 1730, 1830]
- (5) _____ of people in India live below poverty line even today.
[17%, 27%, 37%].
- (6) Census is the complete counting at the _____ level.
[State, National, International]
- (7) India has implemented the family planning programme in the year _____.
[1951, 1952, 1953]

(b) Match the following :

7

(1) Demography	(a) 2003
(2) Birth rate-Mortality rate	(b) 1976
(3) Illiteracy solutions	(c) 1990
(4) International literacy year	(d) Family Planning Programme
(5) National poplation policy	(e) National Literacy Mission
(6) National Youth Policy	(f) Study of the composition of population
(7) Family Welfare Programme	(g) Relationship with study of population
